

Pressmeddelande från FRA
Wien/Bryssel den 4 december 2018

Frihet att välja och fatta egna beslut för personer med funktionsnedsättning

De flesta av oss tar ett självständigt liv – saker som var vi bor och med vem eller vad vi ska äta och när – för givet. Men för personer med funktionsnedsättning är teori och praktik två olika saker, visar en ny rapport från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter. I rapporten undersöks vilka möjligheter och hinder det finns för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv i dagens samhälle.

– Alla är födda fria och ska ha rätt att välja och besluta om hur de vill leva sina liv. Genom att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet att bli fullvärdiga och självständiga samhällsmedborgare kan de utnyttja alla sina rättigheter och delta aktivt i samhället, säger FRA:s direktör [Michael O'Flaherty](#).

Rapporten [From institutions to community living for persons with disabilities: Perspectives from the ground](#) bygger på erfarenheter hos personer som direkt berörs av övergången till ett självständigt liv. Det handlar om personer med funktionsnedsättning och deras familjer.

I rapporten betonas att det finns en stark rättslig ram inom EU och dess medlemsländer till stöd för den här övergången, exempelvis FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna samt nya åtaganden, såsom den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Bristen på stödtjänster till rimliga priser, kvarstående stigmatisering och diskriminering samt otillgängliga miljöer hindrar dock personer med funktionsnedsättning från att fullt ut utnyttja sina juridiska rättigheter. I rapporten finns flera förslag för att motverka detta, däribland följande:

- Alla EU:s medlemsländer bör se till att det finns tydliga mål och tidsfrister samt tillräcklig finansiering, bland annat EU-medel, för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva självständigt i samhället.
- EU och dess medlemsländer bör öka medvetenheten om fördelarna med att kunna leva självständigt genom att bland annat använda personliga berättelser för att få till stånd en positiv förändring av inställningen till personer med funktionsnedsättning.
- Medlemsländerna bör samordna alla insatser som stödjer och erbjuder tjänster för ett självständigt liv. Detta innefattar att fullt ut involvera personer med funktionsnedsättning och organisationer som möter dessa personer i beslutsfattande och utformning av politik.
- Medlemsländerna bör erbjuda praktisk vägledning och utbildning för att visa hur ett självständigt liv kan bli verklighet.
- Medlemsländerna bör erbjuda specialanpassade tjänster och se till att personer med funktionsnedsättning får tillgång till allmänna tjänster som täcker alla deras behov. I detta ingår att ge dem de färdigheter som krävs för ett självständigt liv.

Rapporten bygger på fältarbete i Bulgarien, Finland, Irland, Italien och Slovakien. Kunskapen om vad som fungerar och vad som inte gör det, och varför, gäller dock alla medlemsländer.

Personliga berättelser, infografik, nationella fallstudier och annat material finns i [presspaketet](#). Du kan också kontakta media@fra.europa.eu/Tfn: +43 1 580 30 642.